

לה"ו
מספרי לוי יצחק גרליק

תשורה

משמחת נישואין

של

שמשון וזלדה

גולדשטיין

גאון יוד יהי הקטן
בנין עמי עמי
על יסודי התורה
והצורה
דחיים אלושטיין קט

י"ב אדר ה'תשצ"ח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו למז"ט, ביום השלישי, שנים-עשר יום לחודש אדר, הי' תהא שנת נפלאות חרותנו.

התודה והברכה מובעת בזה לידידינו ומכרינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברכנו, ואת הורינו יחיו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה וטוב לבב הננו לכבד בזה את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, בתשורה מיוחדת, הכוללת:

(א) עניני חתונה באור החסידות – לקט מתורת רבותינו נשיאינו אודות כל השלבים שבחתונה, החל מהעליה לתורה בשבת שלפני החתונה, וכלה בשבע ברכות.

(ב) 'יחידות' מר"ח אלול ה'תשי"ד, עם הגהות בכת"ק כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – בפרסום ראשון – אודות גודל הענין דלבישת פאה לאחר החתונה.

(ג) פנינים לפורים – לקט מתורת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על מגילת אסתר וחג הפורים.

(ד) מנהגי מלך – כמה מהנהגות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בחג הפורים.

(ה) יומנים מחג הפורים ב-770.

(ו) תיאור קצר – מלווה בתמונות בפרסום ראשון – של ביקורו השלישי של מר שז"ר בבית חיינו, בפורים תשל"א, ועוד.

(ז) המעשה הוא העיקר. לקט הראות מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אקטואליות לימים אלו – ערב פורים.

האל הטוב, הוא יתברך, יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל ישראל בברכות מאלופות מנפש ועד בשר; "זיהי רצון" – כדברי כ"ק אד"ש מה"מ ('התוועדיות' תש"נ ח"א עמ' 135) – "שההשתתפות בשמחת חתן וכלה, תמהר עוד יותר את השתתפותם של כאו"א מישראל וכלל ישראל בהשמחה העיקרית בגאולה האמיתית והשלימה, שהיא נקראת בשם 'חתונה', כי תוכנה הוא ענין החתונה – נישואין בין הקב"ה וכנסת ישראל".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

יונה זלצה אדמו"ר

דבר מלכות

נישואין הם ענין כללי בחיי האדם - לפי שעל-ידם נעשית שלמות באדם

השמחה הגדולה ביותר שישנה בחיים של בן-אדם זוהי "שמחת נישואין", עד כדי כך שלגביה נאמר בגמ' ביטוי שלא מצינו כמותו לגבי אף שמחה אחרת והוא: "כל הנהגה מסעודת חתן וכלה ומשמחו זוכה לתורה שנתנה בה' קולות, וכל הנהגה ואינו משמחו וכו'".

הטעם לזה הוא: מבואר בזוהר שכאשר נשמה יורדת לעולם הזה - חצייה יורדת ומתלבשת בגוף אחד (האיש) וחצייה השני בגוף אחר (האשה), שלכן מצינו את הביטוי "פלג גופא" - מכיון שאכן בכל אחד משניהם לבד ישנה רק חצי נשמה.

וזוהו גם מה שכתוב "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד" - כלומר, שזוהי נשמה אחת, אלא שהתלבשה בשני גופים.

ועל פי זה יובן הטעם לגודל שמחה זאת: משום שעד עכשיו היו החתן והכלה רחוקים אחד מהשני, ולפעמים אפילו בשתי מדינות. וכאשר "הקב"ה יושב ומזווג זיווגים" ושניהם נפגשים - נעשית מזה שמחה גדולה.

ומה שני אוהבים שלא התראו משך זמן ארוך, הרי כאשר נפגשים נעשית אצלם שמחה גדולה, למרות שהם שני אנשים שונים ורק האהבה היא זאת שמקשרת ביניהם, הרי בנישואין, בהם הנשמה מוצאת את חלקה השני שלה עצמה, ובכך נהיית לדבר שלם, על אחת כמה וכמה שנעשית מזה שמחה גדולה ביותר.

ונמצא, שנישואין הם ענין כללי בחיי האדם - לפי שעל-ידם נעשית שלמות באדם.

ויש לומר שנישואין הם ענין כללי לא רק באדם אלא גם בעולמות העליונים, מכיון שעל-ידי שנפעלת שלמות באדם עצמו - נפעלת שלימות גם בעבודתו, ועבודת היהודי בעולמות התחתונים היא זו שפועלת שלימות בעולמות העליונים, וכמ"ש "נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים".

וכמו שבדירה כפשוטה, אזי על-ידי השלימות בה נפעלת שלימות בבעל הדירה וכמאמר הגמ' "דירה נאה מרחיבה דעתו של אדם" - כך גם ברוחניות, על ידי שישנה שלימות בעבודת היהודי בעולמות התחתונים (עוה"ז) - נפעלת שלימות בעולמות העליונים, והיינו שנמשך בהם אור חדש שלא האיר בהם מקודם.

ויש להוסיף בטעם השמחה בשעת נישואין: מכיון שתכלית הנישואין הם להביא פרות ופירי פירות עד סוף כל העולם, שזוהו ע"י כח הא"ס, שהוא למעלה מהגבלות העולם - אזי בכדי להמשיכו וזקוקים לשמחה שענינה הוא התעלות ופריצת הגדרים, המדידות וההגבלות.

עפ"י שיחות ש"פ תזריע, תצא, תשי"ד

באור החסידות

לקט מתורת רבותינו נשיאינו בעניני חתונה

הקדמה

מנהגים רבים נוהגים אנו לקיים במהלך החתונה, חלקם ידועים יותר וחלקם פחות – החל מהמנהג לקבל פני החתן והליכה עמו לכסות פני הכלה; ממשיך בסיבוב הכלה סביב החתן תחת חופה המקיפה על שניהם; אחר-כך, ענידת טבעת עגולה על אצבעה; אמירת "הרי את מקודשת לי..." וכו' וכו'. כידוע, לכל מנהג ומנהג, מקור ושורש למעלה, בעולמות העליונים; ובלשון הרבי מלך המשיח שליט"א: "כל הענינים שלמטה, משתלשלים מענינים למעלה. ובלשון התניא: שנשתלשלו מתן. וכן הוא בחתן וכלה (שלמטה), שהם משתלשלים מחתן וכלה שלמעלה – הקב"ה וכנסת ישראל", ובמקום אחר² אף מוסבר, שכל פרטי ההכנות לחתונה, המנהגים ופרטי המנהגים, הינם השתלשלות מפרטי העניינים שבנישואי כנסת-ישראל והקב"ה, ויתירה מזו: הם חלק מהחתונה הכללית של הקב"ה וכנסת-ישראל, שתהיה בגאולה האמיתית והשלימה³.

* * *

באופן כללי, מבטאים "חתן" ו"כלה" את היחס שבין "משפיע" ל"מקבל". לכן, תורת החסידות מרבה להשתמש במושגים אלו לתיאור תהליכי השפעה-קבלה בין גופים מסוימים, כגון: הקב"ה וכנס"י; תורה שבכתב ותורה שבעל-פה; ז"א ומלכות, וכו'.

היחס בין גורמים אלו מתבטא בכך שה"משפיע" – הדרגה העליונה, מעביר השפעה מסוימת ל"מקבל" – הדרגה התחתונה, השפעה שעיקר מטרתה יצירת נבראים חדשים – פעולה שאינה אפשרית בעוד כל אחד מהמרכיבים פועל באופן עצמאי.

אך היות ש"משפיע" ו"מקבל" הינם הפכיים במהותם, יש צורך בכוח נושא-הפכים הנעלה משניהם יחד, אשר באפשרותו להביא לפעולת האיחוד. כוח זה הוא אור אלוקי הנקרא: "אור מקיף".

סקירה קצרה זו, כבר הבהירה לנו מעט, מדוע, חלק גדול מהמנהגים קשורים בדבר עגול (–מקיף) כמו למשל: עיגול הטבעת; סיבוב הכלה סביב החתן; ריקודי חתונה בצורה סיבובית ועוד. בהמשך, נביא קטעים, מצוטטים – בלשון הרב – מתורת כל רבותינו נשיאינו אשר מהם נוכל להבין, עד כמה שניתן, כל פרט ופרט במנהגי החתונה.

* * *

כל התהליך הנ"ל קיים רק בזמן הגלות, כאשר ה"גילויים" באים בכל עולם באופן שונה, וממילא ישנם בעולמות חילוקי מדרגות (בדוגמת "משפיע" ו"מקבל").

לעומת זאת, בבוא הגאולה, כאשר עצמותו ומהותו של הקב"ה – שלגביו אין הבדל בין "עליון" ל"תחתון" – תתגלה בכל העולמות, יהיו ממילא ה"משפיע" וה"מקבל" במדרגה שווה, ופעמים הגילוי אף יחשוף את שרשי המדרגות, כפי שהם במקורם הראשון – שם מדרגת ה"מקבל" גבוהה ממדרגת ה"משפיע".

1) ספר המאמרים מלוקט חייד ד"ה אשר ברא. כאוי"א מישראל, הרי זה פרט, כביכול, מיימקדש

2) לקוי"ש חייד עמי 1337. עמו ישראל"י, מיינישואין"י הכלליים שבין הקבי"ה

ועמו (כנסת-ישראל)י.

3) ראה לקוי"ש חלייד עמי 141: "חתונתם של

עליה לתורה בשבת לפני החתונה

מקיימים את העולם

הנה, החתן בשבת שלפני חופתו קוראין אותו לתורה. דחתן וכלה מקיימים את העולם להעמיד בנים עוסקים בתורה, לזאת הנה קוראין אותו לקרות האותיות בתורה, שהם המקיימים עשרה מאמרות¹.

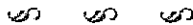
'עליה' עם כל הפירושים...

מכיון ש"מיניה [משבת] מתברכין כולהו יומין", – הרי גם יום החתונה, עם כל העילויים שבו, עד לעילוי ד"בנין עדי עד", מקבל ברכה והמשכה מיום שהשבת שלפניו. ולכן, ביום השבת עולה החתן לתורה – ענין של עליה, עם כל הפירושים שבדבר².

המשכת קדושה

חתן, בזה שהוא עולה לתורה בשבת, הנה נוסף על מה שנותנים לו מלמעלה – היות ושבת "מקדשא וקיימא" – הנה ממשיך הוא על עצמו קדושה, בזה שהוא עולה לתורה. ובפרט מי שזוכה לעלות לתורה בחדרו של הרבי, ששם הרבי התפלל ולמד, ושם הוא התקשר עם היחידה של בני-ישראל עי"ז שהוא קבלם ליחידות בחדר – זה נותן כח שיהיה "זחיי עולם נטע בתוכנו". וכלשון הברכה "בנין עד עד" "בדור ישרים יבורך", שבזה דוקא מתגלה כח הא"ס בנבראים כידוע.

וכ"ז בא מכיון "אשר נתן לנו תורת אמת". וכפי שהרבי [הריי"ץ] אומר שקדושה, זה נצחיות. אזי מכיון שזו קדושה במילא נעשים אצלו חיים אמיתיים, דהיינו חיים ללא הפסק - חיים א"ס³.

חתן וכלה

הקב"ה וכנסת-ישראל

כל הענינים שלמטה, משתלשלים מענינים למעלה. ובלשון התניא: שנשתלשלו מהן. וכן הוא בחתן וכלה (שלמטה), שהם משתלשלים מחתן וכלה שלמעלה – הקב"ה וכנסת ישראל⁴.

(3) מתורגם משיחות קודשי - הוצאה חדשה - התשי"י שי"פ חוקת עמי 101.
(4) ספר המאמרים מלוקט חי"ד די"ה אשר ברא.

(1) ספר המאמרים תרפ"ט די"ה וכל בניך.
(2) התועודיות תשמי"ה חי"ד עמי 2395.

עליה וירידה

חתן וכלה, למה נקראים בשמות כאלו? להיות כי שמחת חתן היא בדרך מלמעלה למטה, לכך נקרא חתן. ותרגומו של יורד נחית, ו'חות' הוא עיקר התיבה. וכלה יש בה ב' פירושים: הא' לשון כליון כמ"ש כלתה נפשי כו'. והב' לשון כלא'.

מים ואש

חתן הוא מלשון חות דרגא, שהוא בחינת ירידת אור והמשכה מלמעלה למטה, כמים שיורדים ממקום גבוה כו' . . וכלה מלשון כלתה נפשי, שהוא מלמטה למעלה והוא כטבע האש לעלות למעלה'.

כלה - ג' פירושים

יש בכלה ג' פירושים: א. לשון כליון, כלתה נפשי. והב' לשון התכללות מכמה יחד, לפי שכלולה מכל נקרא כלה. ועיקר ענין [פירוש ג'] כל-ה היינו לשון כל . . והיינו כולה בבת אחת, כמו שהיא בלי שיור. . . ועוד פירוש בכלה, לשון כלי להכיל – היפך הכליון. וזהו יותר אמת מכל הפירושים. שהרי עיקר ענין כלה, הוא בחינת מקבל – לקבל ולהכיל השפע מן החתן המשפיע'.

כלה - נ' שערי בינה

כלה – כל ה"א, כלולה מנ' שערי בינה. [כל - גימטריא נ'. ה - ספירת הבינה].

אירוסין לגבי נישואין

ב' בחינות

והנה יש בזה ב' מדריגות: בחינת אירוסין ובחינת נישואין. אירוסין הוא שההמשכה היא בבחינת מקיף בלבד, וכמו טבעת הקידושין, ונישואין הוא בחינת המשכה פנימית'.

חיצוניות ופנימיות

הנה אירוסין, הוא מה שהחתן נותן להכלה הטבעת קידושין ובוזה הוא ממשיך לה חיות מועט לחיות מקודשת – לשון הפרשה לו כמ"ש הרי את מקודשת לי.

(5) תורה אור קו, א
 (6) לקוית מז, ב.
 (7) דרך חיים לאדמו"ר האמצעי עמ' 186-7.
 (8) דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי ח"ב.
 (9) ספר המאמרים עזריית ד"ה ביום השמיני עמ' ל"ז.

אך כל זה הוא בחינת אירוסין – שהוא בחינת חיצוניות לבד – שהחתן ממשיך חיות לכלה בבחינת חיצוניות. אך כדי שיומשך מבחינת חתן לכלה, מבחינת פנימיות, לזה צריך מקודם בחינת נישואין, והיינו בחינת חופה¹⁰.

אירוסין יותר מנישואין

בחינת אירוסין יותר מנישואין. לפי שהאירוסין הגם שהיא בבחינת מקיף לבד, בטבעת קידושין, אבל הוא מכל כח העצמות כמו שהוא. שהוא בבחינת עיגול מקיף מכל צד, שכלול בתוכו כל פרטי היחודים והתולדות שיהיו אחר החופה, והוא עיקר המעמיד ומקיים כל הסתעפות תולדות ויחודים שאח"כ¹¹.

בזמן הזה אירוסין, לעתיד נישואין

"ואשה היא כנסת ישראל [לגבי הקב"ה] . . . עכשיו [בזמן הגלות] הוא ככלה בבית אביה, שהוא בחינת אירוסין. והיינו כי אורייתא סתים וגליא, ועכשיו לא נתגלה לנו רק חיצוניות התורה לכן נקרא אירוסין לבד . . . אכן לעתיד שיתגלה פנימיות התורה זהו ענין בית אישה [נישואין]¹².

נישואין

תכלית הנישואין

כל ענין הנישואין הוא הכנה והקדמה לעיקר והתכלית היוצא מזה – קיום מצוות פרו-ורבו – העמדת בית בישראל הבא כתוצאה מהנישואין. והנה יש בזה שני אופני הנהגות: (א) "קרייתי לאשתי – אשתי". ראיית ענין של "אשתו" כשלעצמו – ללא התכלית "ביתי" שגם זו היא דרך ע"פ תורה. (ב) שכל מציאות חיי הנישואין היא רק בכדי לקיים את הציווי של "פרו ורבו" שמלכתחילה רואים בענין של אשתו רק את העיקר והתכלית (שלאח"ז) הענין של "ביתי"¹³.

המשכת אור חדש

נישואין של כל יהודי הוא ענין כללי לא רק עבורו בחייו הפרטיים, אלא גם מצד למעלה כביכול. דמכיון שאז מתחילה (עיקר) עבודתו לעשות דירה לו יתברך בתחתונים, זה פועל ש"מרחיבין דעתו של אדם" דלמעלה כביכול, המשכת אור חדש¹⁴.

(10) לקוי"ת ברכה, צד א, ד.
 (11) שער האמונה לאדמו"ר האמצעי אות ג.
 (12) לקוי"ת מטות פד, ג.
 (13) לקוי"ש חיי"ו עמ' 174 ואילך.
 (14) לקוי"ש חיי"ט עמ' 213.

בית חדש בגשמיות מביא לבית חדש ברוחניות

תכלית נישואי איש ואשה למטה הוא שיהיה "זכו שכונה שרויה ביניהם". שזה יביא ל"בית חדש" נשואי איש ואשה ברוחניות – בין ישראל להקב"ה¹⁸.

נצחי כמו למעלה

חתונתם של כאו"א מישראל, הרי זה פרט, כביכול, מ"מקדש עמו ישראל", מ"נישואין" הכלליים שבין הקב"ה ועמו (כנסת-ישראל). ועפ"ז יומתק ביותר מה שמגדרי הנישואין הוא, שהם בקשר נצחי. לפי שנישואי הקב"ה וכנסת-ישראל שהיה במ"ת הרי הוא קשר נצחי שלא שייך בזה הפסק ח"ו ואף בזמן הגלות לא נפסק ח"ו הנישואין בין הקב"ה וכנס"י (אלא שלא נראים באופן גלוי)¹⁹.

קשר נצחי

נישואין הוא, שהקשר דחתן וכלה הוא קשר נצחי, בנין עדי עד. ועד שאין זה קשר בין שני אנשים, כי אם, ששניהם נעשו לדבר אחד, "והיו לבשר אחד"²⁰.

גמר הנישואין בגאולה השלימה

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו יהיה אז גמר הנישואין בין הקב"ה לישראל. ולזה יש שייכות מיוחדת לחתן וכלה – היות וכל חתן וכלה ביום חופתו דומים למלך ומלכה ועד – לקב"ה וכנסת-ישראל²¹.

יום החופה

כמו יום כיפור

כשם שהמשכת המקיף ביום-כיפור ע"י התשובה ועינוי הגוף, כמו-כן חתן וכלה ביום חופתם צריכים להתענות ולשוב בתשובה, שעל ידי זה ממשיכים בהינתן המקיף וחופה²².

תענית – להוריד את התיגרא

מכיון שבנישואין נפעל המשכת אין-סוף בנבראים כידוע, לכן השטן נעמד כנגד זה ועושה תיגרא. וכדי להוריד את התיגרא יש את התענית²³.

(18) לקו"ש חיי"ט עמי 519.

(19) ספר המאמרים תרנ"ז ד"ה "והוא כחתן".

(20) שיחת ש"פ קורח תשח"י.

(15) לקו"ש חיי"ט עמי 213.

(16) לקו"ש חלי"ד עמי 141.

(17) התוועדויות תשמ"ח חיי"ב עמי 385.

העונות לא תופסים מקום

זה שמוחלין לחתן על עוונותיו, הוא משום שבנישואין נמשך אור שלמעלה מהשתלשלות, אשר לגבי מדריגה גבוהה זו, העוונות לא תופסים מקום. ומכיון שכל המשכה שמלמעלה למטה זקוקה ל'אתערותא דלתתא' לכן החתן והכלה מתענים. וזהו כמו יום כיפור²¹.

מחילת עוונות - ג' שיטות

חתן ביום חופתו נמחלו לו כל עוונותיו. וי"ל שיש בזה ג' שיטות: א) שהוא מצד עצם ענין הנישואין ואין לזה כל קשר עם התענית. ב) שהוא מצד ענין התענית שעפ"ז היא תענית של תשובה. ג) שהוא מצד עצם הנישואין אך הוא כרוך בתענית שעפ"ז היא משום חיבוב של מצוה²².

מחילת עוונות

על הפסוק "ויקח את מחלת". . "מכאן לחתן שמוחלין לו עוונותיו". ולכאורה, תמוה ביותר: כאשר התורה רוצה לבאר את גודל מעלתו של חתן שעומד לבנות בית בישראל - לא מצאה התורה מקום שממנו ילמדו ענין זה אלא מחתונתו של עשו הרשע. . והביאור בזה - שהיא הנותנת: כדי להדגיש את גודל המעלה שבענין ד"תולדות", "פרו ורבו", גילוי כח האין-סוף בעולם - שזוהי תכלית ומטרת הנישואין - בחרה התורה להדגיש ענין זה אצל עשו, שלמרות שיודעים הכל את גודל רשעותו, מכל-מקום, כאשר הלך לקיים את הציווי "פרו ורבו" - מחלו לו על כל עוונותיו²³.

צדקה ותפילה ביום החתונה

התקבצות יחד עבור התורה והמצוות

ויש לומר, שזהו גם הטעם למנהג ישראל שהחתן והכלה מרבים בדברי תורה ובצדקה ביום החופה, וגם מרבים בעניני תפלה, כולל התפילה הכי עיקרית [בקשת הגאולה], כי זהו תוכן מעלת ההתוועדות בשמחת חתן וכלה, שאז מתקבצים יחד עבור עניני התורה ומצוותיה²⁴.

סגולה מיוחדת

כדי להוסיף עוד יותר בברכותיו של הקב"ה - כדאי לקיים "מנהג ישראל" שהחתן והכלה נותנים לצדקה, בהוספה על נתינת צדקה הרגילה שלהם, בקשר עם החתונה, וכן גם ההורים ושאר הקרובים המשתתפים בשמחתם.

23) התוועדויות תשמייה חייב עמי 731.
24) ספר המאמרים תשמי"ח ד"ה "אשר ברא.

21) שיחת כ"ף מנ"א תשי"ד.
22) לקו"ש ח"ל עמי 165

ויש לבאר הטעם למנהג האמור, כי במצות הצדקה ישנה סגולה מיוחדת (נוסף על השכר שמביאה בכל הענינים) – להביא את השכר הקשור במיוחד להתגלות כח האין-סוף שישנו בענין הנשואין, שיהיה בשלימות ובגלוי בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו²⁵.

מקרבת את הגאולה

מכיון ש"גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה" – נוהגים החתן והכלה לתת צדקה ביום חופתם. ומה טוב – שיעשו כן גם ההורים, וכן הקרובים, כולל – אלו שרוצים להיות בבחינת "קרוב" . . שיתנו כולם צדקה לזכות החתן והכלה, שיזכו להעמיד דור ישרים יבורך²⁶.

חזרת מאמר ד"א"ח

הזמנה לנשמות הרביים

מכיון שאנו הולכים בדרכים וההזדרכות של הרבי, במילא שידאגו לכך שבכל חתונה מאג"ש, מקושרים ושייכים, שהחתן או מישוהו אחר יחזור את המאמר "לכה דודי" לפני החופה. שבמאמר הזה ישנו חלק מכל הרביים – כ"ק אדמו"ר מו"ח ולמעלה ממנו . . שזה מהוה הזמנה לנשמות הרביים, (וגם חלק מכ"ק אדמו"ר מו"ח. כי אף שנכח שם, הנה כל הענינים נמשכים ע"י תורה וכו'). מכיון שצדיקים דומים לבוראם. וכמו שלגבי הקב"ה כתוב ש"אנכי" זהו ר"ת אנא נפשית כתבית יהבית, כלומר שהקב"ה הכניס את עצמו בתורה, כך גם צדיקים הכניסו את עצמם בדברי החסידות שלהם²⁷.

בגדים לבנים

גוון עצמי

כל העניינים שבנוגע לנישואי בני-ישראל, משתלשלים הם מפרטי הענינים שבנשואי כנסת ישראל לבעלה הקב"ה . . וכן, כל פרטי ההכנות שהיו לשידוכין (בט"ו באב) יוצאות בכלי לבן שאולין כו' ועוד - משתלשלים הם מענינם ברוחניות . . לובן הוא גוון עצמי וענינו בעבודה הוא - רצון פשוט בלתי מורכב בחכמה ושכל כו'²⁸.

27) שיחת חה"ש תשי"ג.

28) לקו"ש ח"ד עמ' 1337.

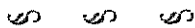
25) התוועדויות תשי"ג ח"א עמ' 269.

26) התוועדויות תשמ"ו עמ' 236.

קישוטי נלח

כל המקיפים נמשכו למלכות

והגם שהארה זו נמשך בכל [עולם] האצילות אבל עיקר ל[ספירת] המלכות. כי לפי שהיא בתכלית החשך כשמסתתרת ב[עולמות] בריאה יצירה עשיה . . . לכך צריכה להארה היותר נעלה במדרגה, לחזקה ביותר וזהו ענין קישוטי כלה – שכל המקיפים נמשכו למלכות דאצילות [כנסת-ישראל; כלה]²⁹.

חליכה עם החתן לכסות את הכלה

עזרה מהמשפיע

וכן הוא למטה. דהסדר הוא: שבאים רוב עם לקבל פני החתן, ואח"כ הולכים עם החתן לקבל פני כלה, והחתן מכסה בצעיף את הכלה והולכים אל החופה. והענין הוא: דבכל עליית המקבל אל המשפיע, צריך להיות תחלה המשכת המשפיע בבחינת חיצונית שבו לבחינת חיצונית המקבל, כדי שע"י המשכה זו, יוכל המקבל לישא את עצמו ולהתעלות, להיות קרוב למדריגת המשפיע³⁰.

"לכה דודי - לקראת כלה"

אך אין דבר שירד למטה עולה למעלה, עד שנותנים לו כח ועוז מלמעלה להעלותו. וזהו "לכה דודי" [חתן] שיהיה הארה מלמעלה [מהחתן] "לקראת כלה"³¹.

חופה לכלה

ועפ"ז יש לומר טעם למנהג שנהגו, שמתחילה החתן פורס סודר על הכלה (הנקרא דעקטוך), שזהו כעין חופה של הכלה בפני-עצמו, ואח"כ שניהם נכנסים תחת יריעה על-גבי כלונסאות שזהו חופה המקיף לשניהם³².

חשובינין

סעד לתמכן

כמו על-דרך-משל, חתן וכלה שצריכין שושבין לילך עמהם, לפי שאי-אפשר להם לילך בעצמם מחמת הבושה וצריכין סעד לתמכן. כך להיות התכללות נשמות ישראל במקורם באור-אין-סוף ב"ה, אין להם כח מצד עצמם רק על-ידי בחינת אהרן שהוא שושבינא דלהן³³.

29 דרך מצוותיך עג, א. 32 לקויית שה"ש מו, ד.
30 סה"מ תרפ"ט, דרושי חתונה, ד"ה לכה דודי. 33 תורה אור עמוד פא, א.
31 דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי ח"א.

כמו במתן תורה

ענין השושבינין דאיש ואשה בחתן וכלה למטה נלקח מכך שכן היה בחתן וכלה בשרשם ועיקרם – נישואי הקב"ה (כביכול) עם בני"ב (ביום חתונתו זה) מתן תורה. אז היו השושבינין: שושבינא דמלכא – משה רבינו. שושבינא דמטרוניא [בני-ישראל] – אהרן הכהן.³⁴

שושבינין קשורים עם שמחה

הטעם ששושבינין קשורים עם שמחה בעת הנישואין, הוא, מכיון שענין השמחה ישנו, מתי שנפעל דבר חדש. איש ואשה היו חלוקים ורחוקים זה מזה מאז הוולדם – והשושבינים מביאים אותם יחד לקרוב ויחוד – מעורר זה שמחה נפלאה.³⁵

חופה, חקפות וטבעת

המשכות המקיפים

מכיון שענין הנישואין תכליתו לידת ילדים, ובילדים הרי ישנם ענינים שמגיעים מהאבא, ישנם שמגיעים מהאמא וישנם מהקב"ה, לכן, בחופה שהיא תחילת הנישואין יש בה שלושה מקיפים: המקיף של הכלה, המקיף של החתן והמקיף שמלמעלה על שניהם יחד. הנה, כשהכלה מסובבת את החתן, זהו שמוסרת את עצמה עם המקיף שלה בשביל לבנות בית על יסודי התורה והמצוה. מה שהחתן נותן טבעת לכלה, זהו שמוסר את עצמו עם המקיף שלו בשביל לבנות בית על יסודי התורה והמצוה. וכדי שאכן יהיה להם את הכח למסור את עצמם עם המקיף שלהם, זהו ע"י החופה המקיפה על שניהם. ואזי נמשך להם מבחינת מקיף העליון למעלה מסדר השתלשלות, גם בגשמיות בהצלחה מופלגה יותר ממה שמאחלים לעצמם.³⁶

חופה

חופה מלשון מקיף

צריך להיות תחלה המשכה בבחינת מקיף. וזהו ענין החופה שהוא בחינת המקיף.³⁷

36) שיחה בעת הקבלת-פנים יי אלול התשי"א.

37) ספר המאמרים תרנ"ז ד"ה והוא כחתן.

34) לקוי"ש חכ"ב עמ' 61.

35) לקוי"ש שם.

המשכת ה'עצמות'

והחופה הוא המקיף הכללי. קיצור: . . והחופה הוא המשכת ה'עצמות'³⁸.

חיבור הפכים

החתן והכלה הם ב' הפכים. שזה טבעו מלמעלה למטה, וזה טבעו מלמטה למעלה. וא"כ האיך יכולים להתחבר? על זה יש בחינת החופה שלמעלה משניהם, שהוא מקיף עליהם . . וע"י הארת המקיף שלמעלה משניהם, יכולים להתחבר יחד, אף שהם ב' הפכים בתכלית³⁹.

שם משתווים יחד

הרי החתן והכלה המה ב' הפכים מן הקצה כו' . . הנה כדי שיתאחדו ויתכללו יחד צריך להיות גם-כן ע"י בחינת האור שמאיר עליהם ממקום ומדרגה היותר גבוה גם משניהם יחד, עד ששם משתווים יחד . . והיינו ענין החופה, מה שמביאים החתן והכלה תחת החופה שחופפת על שניהם יחד ועומדת בגובה ורום על החתן והכלה . . כי חופה זאת הוא בחי' אור מקיף⁴⁰.

"כפה עליהם הר כגיגית"

אלא כי החופה הוא בחינת מקיף והוא ענין שכפה עליהם הר כגיגית שזה בחינת התגלות המקיף כנ"ל. ולכן הוצרך להקדים החופה לקידושין שכדי שיבאו לקבלת התורה שהיא בחינת הקידושין הוא ע"י המלכות המקיף תחלה שעל ידי זה באו לבחינת הבטול להקדים נעשה כו'. ואז יוכל להיות ההמשכה והגילוי בחינת התורה⁴¹.

היסוד לכל – למעלה מהבנה

מה שהחתן והכלה עומדים תחת החופה, הוא משום שחופה היא מקיף, דבר שלמעלה מטעם ודעת. וכששניהם עומדים תחת החופה שמעל לראשם, כלומר, כאשר שניהם מכירים בכך שישנו דבר שלמעלה מהבנתם, שלא יכולים להשיגו ודוקא ע"י נפעל הקשר ביניהם, רק אז יכולים להיות הקידושין.

וזהו מה שאומרים אז "כדת משה וישראל", להורות שהיסוד לכל עניני תורה ומצוות [דת משה וישראל] הוא למעלה מטעם ודעת⁴².

החופה שורש לכל הדברים

הוא שרש ומקור ליחודם אח"כ להוליד בנים, וגם בחיי ומזוני כל ימיהם דבמזלא תליא, הכל ממה שהיה בעמדם תחת החופה יחד⁴³.

(38) דרושי חתונה לרבי הרייץ ד"ה לכה דודי. (41) תורה אור צח, ד.
 (39) לקו"ת שה"ש מז, ב. (42) שיחת ש"פ שלח תשי"ג.
 (40) ספר המאמרים תקס"ז עמי קפט. (43) דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי ח"ב ע' ערב.

כל מה שיעסוק בעבודת ה' – מהחופה

הטעם שמעמידן החתן תחת החופה ביום חתונתו: כי החופה הוא בחינת מקיף, וכל מה שיעסוק בעבודת ה' עד ימי חייו, נמשך לו ממקיף בעת הזאת ולכן צריך לקשר מחשבתו בה' אז, שע"י כן ימשיך ממקיף אז כו' וד"ל⁴⁴.

עת רצון

הנה מבואר בספרים הקדושים, שבעת החופה עת רצון הוא, והחתן והכלה יש להם חשיבות מיוחדת, וכדאי שהוא יבקשם להתפלל למילוי משאלות לבבו לטובה, בעת עמדם בחופתם⁴⁵.

שבע הקפות סביב החתן

"נקבה תסובב גבר"

הכלה מסובבת את החתן ז' פעמים, שזהו מקיף על החתן הבא מהכלה, וע"ד דלעתיד-לבא דנקבה תסובב גבר⁴⁶.

תסובינה ואח"כ ותשתחוינה

בחינת יוסף הוא צדיק-עליון – בחינת משפיע, ואלומות השבטים הן בחינת מקבל. ועל כן תסובינה אלומתיכם [ואח"כ] ותשתחוינה לאלומתי . . . כנקבה שתסובב גבר בתחלה בחופה קודם היחוד ואח"כ מתייחדת עמו⁴⁷.

המשכה שלמעלה מסדר השתלשלות

דע"י הכלה נמשך שמחה בחתן, וכמו לעתיד ד"נקבה תסובב גבר". ומשום זה הנה גם עכשיו ישנו ענין שהכלה מסובבת את החתן תחת החופה . . . וענין זה שהכלה היא למעלה מהחתן, הוא מצד שההמשכה למעלה מהשתלשלות⁴⁸.

תחלה – התעוררות מצד המקבל

וע"ד סדר החתונה בפשטות למטה, שקודם הקידושין, שהאיש מקדש את האשה . . . הכלה מסובבת את החתן שבע פעמים – העבודה והתעוררות של המקבל - "אני לדודי", שממשיך אח"כ את "ודודי לי"⁴⁹.

(47) תורת חיים וישב פרק ט"ז.

(47) באתי לגני תשטיין אות ג'.

(48) התועודיות תשי"ג ח"ד עמ' 172.

(44) מאמרי אדמו"ר האמצעי תקע"ח. הובא גם

בלקו"ש יתרו כרך לא ע' 261.

(45) אגרות קודש ח"כ עמי עדר

(46) אג"ק חלק כא עמי קלב.

סגולה לחיים טובים

סיבוב הכלה תחת החופה הוא סגולה לחיים טובים⁴⁹.

ענינת הטבעת**עיגול הטבעת - 'אור מקיף'**

שהעיגול דטבעת הקידושין, מורה בחינת היקף ד"מקיף"⁵⁰.

המשכת ה'מקיף' על הכלה

וזהו גם כן ענין הטבעת קדושין עגול, שהחתן נותן להכלה, שהוא גם כן המשכת בחינת "מקיף"⁵¹.

עיגול הטבעת מקיף על אצבע היד

וכמו עד"מ האירוסין למטה, הנה אנו רואים בענין הקידושין שמקדש האיש בטבעת עגולה, שהוא מקיף לאצבע היד, ונותן על האצבע שלה טבעת קדושין העגול, ואומר הרי את מקודשת בטבעת זו כו'. . והוא בחי' המשכת ה"מקיף" בעיגול הטבעת על אצבעה⁵².

בלי שיור כלל

ולכן צריכים לקדש בטבעת - שבזה לא שייך ענין של פירות, ובמילא לא נשאר לבעל חלק בזה, דכיון שנתן את הטבעת לאשה שיהיה לבוש עבודה - שוב אינו יכול להשתמש בזה. וזאת משתי סיבות: א. טבעת יכולה להיות על אצבע של אדם אחד בלבד, ובמילא, בזמן שהאשה לובשת את הטבעת - אין יכול הבעל ללבושה. ב. אפילו כאשר האשה מסירה את הטבעת מאצבעה, אין יכול הבעל ללבושה מפני האיסור ד"לא ילבש גבר שמלת אשה"⁵³.

אין-סוף בתוך טבע העולם

לכאורה צריך להבין מה השייכות של קידושין לטבעת?

(49) אגיק כ"ק אדמו"ר הרי"ץ חי"ת עמי קע"ח.

(50) מאמרי אדמו"ר האמצעי חלק ב' עמי רכט.

(51) ספר המאמרים תרנ"ז ד"ה והוא כחתן.

(52) דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי חלק ב' עמי תרג.

(53) התוועדויות תשד"מ חלק ג' עמי 2115.

והביאור בזה: ע"י נישואין מתגלה כח האין-סוף בתוך העולם בכך שעל-ידם נפעל "בנין עדי עד". וזהו בדוגמת החיבור של בחינת חותם (נס) וטבעת (טבע)⁵⁴.

אמירת 'חרי' את מקודשת לוי

המשכת ה'מקיף' על הכלה בהבל הדיבור

שע"י הדבור בפה . . ממשיך עליו בחינת אור מקיף . . והרי זה כדוגמת הקידושין . . שצריך תחלה להמשיך ה"אור המקיף" באומרו הרי את מקודשת⁵⁵.

מקודשת - קודש העליון

כי באומרו הרי את מקודשת לי, ממשיך לה רק בחינת "אור מקיף" בטבעת זאת וזהו פירוש מקודשת, בבחינת קדש העליון⁵⁶.

לי דוקא

ופי' מקודשת: מזומנת וראויה. ועוד, שתהיה מיוחדת אליו. ולכך אומר, לי דוקא והוא בחינת המשכת ה"מקיף" בעיגול הטבעת על אצבעה, להיות מוכנת וראויה ומיוחדת אליו⁵⁷.

שתיקת הכלה באמירת 'חרי' את'

אשה טפלה לגבי בעלה

"לכן לעת עתה . . אין להכלה קול, שעתה בחינת הדיבור [כלה] בטל לגבי מחשבה ומדות [חתן], אשה טפלה לגבי בעלה⁵⁸.

בזמן הזה - שותקת, בעתיד - יהיה לה קול רם

וזהו שהחתן אומר להכלה: "הרי את מקודשת לי" והכלה שותקת, ובשתיקה זאת היא מקודשת. ולכאורה היה מהראוי שתדבר בפיה בפירוש שמסכמת בקידושין הללו?

57) דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי ח"יב עמ' תרג.

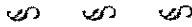
58) לקו"ת שיר השירים מה, ג.

54) לקו"ש חט"ו עמ' 338.

55) ספר המאמרים תקס"ה עמ' קצה.

56) סדור עם דא"ח עמ' 276.

אך הענין הוא, לפי שבחינת המלכות הנקראת כלה, היא עכשיו בחינת טפל ובטל לגבי החתן ולכך קולה לא ישמע – לא בתפילה ולא בקבלת הקידושין – אלא גם בשתיקה מתקדשת כו'. אבל לעתיד . . יהיה לכלה בחינת קול, בחינת התגלות והתפשטות הדבור בקול רם⁶³.

עֵיֵדֵי קִידוּשֵׁין

רק גילוי

כיון שענין החתונה הוא רק גילוי כח הא"ס בנבראים שכבר ישנו בהם לפני"ז, לכן מציאות הקידושין נעשה דוקא ע"י שני עדים. כי גם עדים עניינם רק לספר ולגלות את מה שכבר קיים⁶⁴.

שמחת חתן וכלה

העיקר – לשמח את החו"כ

אמנם, העיקר בסעודת מצוה זו הוא לשמח את החתן וכלה⁶⁵.

מעוררים חו"כ למעלה

שע"י השמחה שמשמחים את החתן וכלה שלמטה, מעוררים בחינת חתן וכלה שלמעלה⁶⁶.

זוכה לחתן וכלה שלמעלה

ולכן, כאשר נהנה מסעודת חתן ומשמחו, דצריך להיות את שניהם דוקא . . זוכה לתורה. והיינו ע"י שמשמח חתן וכלה שלמטה, הנה על ידי זה זוכה להחתן וכלה שלמעלה, שהוא ענין המשכת אור-אין-סוף בתורה⁶⁷.

"לפני הכלה" – למעלה מהכלה

וזוהו "כיצד מרקדין לפני הכלה". פירוש "לפני הכלה" – למעלה מן הכלה. דהיינו, המשכות בחינת טובב-כל-עלמין – מקיפים עליונים, איך ומה הוא נמשך? לזה אמר "כיצד מרקדין" שנמשך ע"י הריקוד⁶⁸.

63) ספר המאמרים תרפ"ט ד"ה אשר ברא.

64) לקויית שה"ש מח, ב.

59) סדור עם דא"ח עמי קלט.

61) ספר המאמרים תרפ"ט ד"ה אשר ברא.

62) ספר המאמרים תרפ"ט ד"ה אשר ברא.

למעלה מכל השמחות

במצות שמחת חתן וכלה למעלה שנקרא ריעים האהובים בכלל שמיחדים בעצמם, נמשך כל יחודים עליונים בפרטי מעשה המצות עליונים ותחתונים, הרי זה ודאי למעלה הרבה מכל השמחות הפרטיים שיש בכל מצוה בפרט, לפי ששמחת חתן וכלה הרי הוא הגורם ועושה לעיקר היחוד⁶⁵.

עיקר ושלימות השמחה – שמחת נישואין

שעיקר ושלימות השמחה היא – שמחת נישואין, שהיא קשורה עם החתונה דחתן וכלה, שמביאה בנים ובני בנים, הולדה חדשה בגשמיות – גילוי כח הא"ס למטה בטבע העולם – שזה מביא את השמחה הכי גדולה⁶⁶.

שמחה שלמעלה מהגבלה

ועל-אחת-כמה-וכמה בקשר ובשייכות לנישואין . . . ה"ז מצד עצמו ענין של שמחה, ולא רק שמחה סתם, אלא ריבוי שמחה, כפי שמצינו שיש להוסיף בשמחת חתן וכלה עד לששים ריבוא מישראל, ובפרט ע"פ המבואר בארוכה ב'המשך' "שמח תשמח", ששמחת חתן וכלה היא שמחה שלמעלה מהגבלה⁶⁷.

פגישה מרגשת

וזוהו הביאור על גודל השמחה דנישואין, שלא בערך לגבי שאר שמחות – מכיון שנפגשו יחדיו שני חצאי נשמה אחת, שבמשך כמה שנים היו רחוקים ומובדלים זה מזה, בבתים שונים, חוגים שונים, ולפעמים – במדינות שונות, ובבוא הזמן מצאו זה את זה – בכחו של הקב"ה שהוא "יושב ומזווג זיווגים".
ומובן, שכאשר שני חצאי נשמה אחת נפגשים לאחרי כמה שנות פרידה, ומתחברים שוב להיות נשמה אחת – הרי זו שמחה גדולה ביותר⁶⁸!

קשורה עם הגאולה

שהרי, שמחת נישואין דכל אחד ואחד מישראל קשורה עם הגאולה, כמ"ש בברכת נישואין "מהרה . . . ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" מהיעודים דהגאולה⁶⁹.

שמחת החתונה תזרז את ה'חתונה'...

ויה"ר שההשתתפות בשמחת חתן וכלה, תמהר עוד יותר את השתתפותם של כאו"א מישראל וכלל ישראל בהשמחה העיקרית בגאולה האמיתית והשלימה, שהיא נקראת בשם "חתונה", כי תוכנה הוא ענין החתונה – נישואין בין הקב"ה וכנסת ישראל⁷⁰.

65 דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי ח"יב ע' תס.

66 התוועדויות תשי"ח עמ' 269.

67 התוועדויות תשי"ח עמ' 406.

68 התוועדויות תשד"מ ח"יב עמ' 1818.

69 התוועדויות תשמ"ח ח"יד עמ' 265.

70 התוועדויות תשי"ח ח"יא עמ' 135.

תזמורת וריקודים

כדי להמשיך אור שלמעלה מהשתלשלות

ובזה תובן שייכות ענין הריקודים לענין הנישואין, דבכדי להמשיך למטה ענין שהוא למעלה מסדר השתלשלות, הוא ע"י עבודה שלמעלה מטעם ודעת. דזהו סדר ההנהגה דר' יהודה בר' אילעאי ורב שמואל בר רב יצחק שהיו מרקדים בשעת הנישואין⁷¹.

עצם הריקוד הוא מצוה

דגוף ועצם הריקוד הוא מצוה. וידוע דהריקוד בא מחמת שמחה גדולה . . וכל אשר תגדל שמחתו ביותר עד כי גדל מאד, ירקד ברגליו שזהו הוראה על עוצם גודל השמחה ביותר⁷².

"לא איכפת לו גם אם יצחקו עליו"

עיקר המצוה למטה בשמחת חתן וכלה הגשמיים – בבחינת שמחה גופנית בתופים וכינורות ובריקוד וכהאי גוונא, בהתפעלות הגוף דוקא. ולכן מצוה על כל אחד ואחד, לשמוח בשמחת חתן וכלה, ובשמחה גופנית דוקא. להיות שמחה זו היא גבוה מאד במעלתה, מצד שהיא בבחינת שמחה גופנית שהגוף מתפעל בשמחה ומתבטל ונכלל בשמחה זו, ולא יתערב זר בשמחתו. וכן הוא באמת כשהשמחה היא אמיתית, אין בזה תערובות זרות כלל ונעשה מופשט לגמרי מכל ענין חומרי וגופני, מפני שמתבטל כל גופו וחומריו באמת לאמיתו כו', ולכן לא איכפת לו גם אם יצחקו וילעיגו עליו . . ובעת השמחה לא איכפת לו כל זה מפני שהוא בטל באמת בגופו כו'⁷³.

שמחה גופנית למעלה משמחה רוחנית

ובזה יובן הטעם גם-כן לענין שמחת חתן וכלה, שהיא מלובשת בשמחה גופנית דוקא, כמו בקולות תופים וכנורות גשמיים לעורר שמחה גופנית בריקוד וכה"ג. דהיינו, שהגוף החומרי יתפעל דוקא בשמחה גשמית מאוד. והיה מהראוי שיהיה עיקר שמחת חתן וכלה בבחינת שמחה הרוחנית דנשמה האלקית בהשגת אלקות וכהאי גוונא כדי שעי"ז יתעורר שמחה האלקית דבחינת חתן וכלה העליונים?

אך הענין הוא דשמחת גופני זה, שרשה יותר עליון מבחינת שמחה הרוחנית דנשמה⁷⁴.

עמ' רפ.

71) באתי לגני תשטי"ו אות ג'.

74) דרושי חתונה לאדמו"ר האמצעי ח"א ע' ק"ד.

72) ספר המאמרים תרפ"ט ד"ה אשר ברא.

73) ספר המאמרים תרנ"ז ד"ה שמח תשמח

הגבחת חתן וכלה בעת חריקודים

להעלותם לבחינת 'מקיף'

ולכך נותנים כבוד לחתן ולכלה ומגביהים ומנשאים אותם. היינו, בכדי להעלותם לבחינת טובב-כל-עלמין, שהוא בחינת "מקיף"⁷⁵.

'מזל-טוב מזל-טוב'

ב' המזלות מתאחדין

כנוסח הרגיל בשייכות לחתונה – כנגד ב' מזלות דנוצר ונקה. ובנישואין ב' המזלות דחתן וכלה מתאחדין⁷⁶.

נתינת מתנות

תוספת הארה

וכן הוא הענין, שנותנים מתנה לכבוד חתן וכלה, לפי שנעשה יחוד חדש. כי חתן חות דרגא, וכלה כלתה נפשי ממטה למעלה, והם שני הפכים שמתייחדים. וכדי להמשיך יחוד חדש כזה, צריך להמשיך תחלה בחינת כבוד, שהוא תוספת הארה בבחינת מקיף⁷⁷.

נתינת כח

במענה למה דשאלנא קדמיכון בהמובא בלקו"ת ס"פ נשא שנותנים מתנות להחתן, דלכאורה מהו השייכות, מה שחתן הוא לשון נחות דרגא לנתינת מתנות:
הנה הרי מבואר שם גופא, שכדי להמשיך ענין חדש, צריך על-זה נתינת כח מלמעלה. וזהו ענין מתנה, שאין זה ענין של שכר או קניה ביגיעה והשתדלות, כי-אם מה שנותנים לו יותר ממה שמשתכר⁷⁸.

77 לקו"ת נשא כ"ט, ב.
78 אגרות קודש ח"י עמי קי"ט.

75 לקו"ת שיר השירים מח, ד.
76 לקו"ת (מכתבים) עמי 576 העי' 18.

שבע ברכות

ענין חדש

חידוש מיוחד בנוגע לשבע ברכות דנישואין – שאין זה דבר החוזר ונשנה עוד הפעם (כבימי השבוע), כי אם, שבכל פעם נעשה ענין חדש מלכתחילה – גילוי כח האין-סוף ע"י בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות, אשר, גם להם (הבנים והבנות) יהיו בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות, עד סוף כל הזמנים וכל המקומות⁷⁹.

מעלין בקודש

וכפי שמצינו דוגמתו בנוגע ל"פנים חדשות" בשבעת ימי המשתה דשמחת נישואין, שאף שכבר היתה עיקר שמחת הנישואין, ואין זה אלא המשך בלבד לעיקר השמחה, מ"מ, פועל הדבר הוספה בענין השמחה. ומכיון שזהו ענין של הוספה – הרי זה בודאי באופן ד"מעלין בקודש" לגבי שמחת הנישואין⁸⁰.

(80) התוועדויות תשמי"ה ח"ה 2671.

(79) התוועדויות תשי"ג ח"א עמ' 406.

זאך וואס פרייער האט זיך דאס ניט געמאנט?
מען דארף טאן צוליב האלטען ווארט! דאס
דארפן טאן - וויל דאס בריינגט הצלחה
ואושר אמיתי דעם מאן פרוי קינדער און
קינדס קינדער.

תרגום חופשי ללה"ק:

לבישת פאה נוגעת לילדים ולנכדים, פרנסה
ובריאות, וכמו שכתוב בזוהר (ח"ג קכו, א)
שזה נוגע בבני חיי ומזוני.

. . ממי מתביישים? מהחברה, או מפלוגית
בת פלוגית? מה יאמרו - שאשה זו וזו היא
יהודייה שומרת דת משה, אם כן מהי החרפה?
מה דורשים בסך-הכל, כזו מסירות-נפש
גדולה? באם כאשר ר"ל אין מה לאכול,
והילדים רעבים ואעפ"כ תובעים שמירת שבת
במסחר או בפרנסה, שזו מסירות-נפש יותר
גדולה, הרי שללא ספק היו עושים זאת.

כאשר, למשל, הולכים לדוקטור, למרות
שלא מבינים מדוע נותן הוא תרופה מסויימת,
בכל זאת מאמינים לו וסומכים עליו. וכן,
למשל, אם שבנה אינו מעכל את החלב,
וקוראת היא לדוקטור שיחליף את מרכיבי
המזון, האם אם שכזו, שבנה שוכב בעגלה,
תאמר: שתמתין ותלך חמש שנים לקולדג'
ללמוד ולהבין מה שהדוקטור יודע כעת, ורק
לאחר מכן אעשה זאת?

. . כאשר אומרים לאדם להשקיע דולר אחד
בלבד, ומבטיחים לו על כך מאה-אלף דולר,
הרי שעל הספק גם כדאי לעשות זאת!

*

החילוק שבין פאה למטפחת הוא בזה,
שפאה לא ניתן להסיר בכל מקום, משא"כ
מטפחת שאפשרי הדבר בקלות.
והטענה שלפני החתונה לא סוכם על כך,
אינה טענה כלל וכלל. האם (לבישת פאה) זהו
דבר שצריך לעשות בשביל לעמוד בדיבור?
צריכים לעשות זאת מכיון שזה מביא הצלחה
ואושר אמיתי, לבעל, לאשה, לילדים ולנכדים!

שיחה לא'

ר"ח אלול ה'תשי"ד

א שייטיל איז נוגע קינדער און קינדס
קינדער, פרנסה און געזונד ווי ער זאגט אין
זהר (ח"ג קכו, א) אז דאס איז נוגע בבני חיי
ומזוני.

. . פאר וועמען שעמט מען זיך? פאר די
חבר'טע, אדער פאר פלוגית בת פלוגית? וואס
וועט מען זאגען, אז די און די פרוי איז א
אידישע וואס גייט א שייטעל. שומרת דת
משה איז וואס איז די חרפה?

וואס מאנט מען אזא גרויסע מסירת נפש?
ווען ר"ל סאיז ניטא וואס צו עסען, די קינדער
הונגערען, און מען מאנט שמירת שבת במסחר
ופרנסה וואלט דאס געווען א גרסערע מסירת
נפש. און דאס וואלט מען בלי ספק געטאן.

ווען מען גייט למשל צו א דאקטאר, הגם
מען פארשטייט ניט מיט'ן אייגינעם שכל
פארוואס גיט ער אזא מעדיצין, נאר מען
גלויבט אין אים און מען פארלזט זיך אויף
אים. אדער א מאמע וואס איר קינד פערדייעט
ניט די מילך, רופט זי א קינדער דאקטאר, ער
זאל טוישען די פארמולא, ועט א מאמע -
וואס איר קינד ליגט אין וויגעלע - זאגען אז
זי וועט אפוארטען, גיין 5 יאהר אין קאלעדז
זיך אויסלערנען און פארשטיין דאס וואס דער
דאקטאר ווייס און דאן ערשט טאן דאס?

. . ווען מען הייסט "איינלייגען איין
דאלאר" - און מען זאגט צו פאר דעם
"הונדערט טויזענט דולר" - פארוואס גלויבט
מען ניט? הגם מען זעט ניט גלייך די גוטע זאכן
על הספק אפילו אויך כדאי טאן.

*

דער חילוק פון א שייטעל ביז א טיכעל איז
אין דעם, וואס בא א שייטעל איז ניטא קיין
ברירה אף אנ'ארט, און בא א טיכל איז דא א
ברירה אראפצונעמען.

. . די טענה, אז מען האט פריעט (פאר דער
חתונה) ניט אפגערעט וועגען א שייטעל, איז
גאר קיין טענה ניט. צו דען איז דאס א נייט

יומנים

"איך האב קיינמאל נישט ג'הערט פון דעם"

מכתבים פרטיים של אחד התמימים שתיעד במכתביו
את דברי הרבי שנאמרו בהזדמנויות שונות
בשנות הכ"פים בקשר לענייני חתונה.

י"ב אדר.

היום לא יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפלת מנחה.

אתמול בלילה התקיימה החתונה של [. .]. ושמעתי שלפני החתונה ביקש הרבי לברר אצל אמו הרבנית חנה אם ברצונה לשלוח מברק לחתן והכלה. כמו כן אמר הרבי להודיע לאחד מהמזכירים [לא הצלחתי לברר לאיזה מהם] שאם הוא רוצה לנסוע לחתונה – שיכנס אליו אחרי תפלת ערבית.

היום בצהריים, התעניין הרבי איך הייתה החתונה, ושאל האם החתן והכלה ישבו בנפרד, או זה לצד זה בשולחן אחד, וכאשר המזכיר ענה שהיו שתי אולמות, אחד לנשים ואחד לגברים – שאלו הרבי בתמהון: והחתן והכלה לא ישבו ביחד? המזכיר השיב שמאז שנהגו לעשות מחיצה – החתן והכלה אינם יושבים יחד, והגיב הרבי: "זייער פיין" [יפה מאוד].

בקשר לריקוד-מצוה ["מצוה-טאנק"] שאל הרבי אם רקדו עם מטפחת, וענה שכולם רקדו עם מטפחת, חוץ מהחתן והכלה שרקדו ללא המטפחת, וזה היה מאוד לפלא בעיני הרבי. ואמר הרבי: "איך האב קיינמאל נישט ג'הערט פון דעם" [אני מעולם לא שמעתי מזה].

כ"ד כסלו.

אתמול השתתפתי בחתונת ידידנו המשותף [. .]. הרש"ז דבורקין היה מסדר הקידושין, והרמ"מ פוטרפאס הקריא את מכתב כ"ק אד"ש. היום שמעתי שכ"ק אד"ש התעניין מאוד מי השתתף בחתונה, והתפלא מאוד כאשר שמע שהשתתפו הרבה רבנים שלא מאנ"ש. גם שמעתי שכ"ק היה מאוד שבע רצון מזה שהרמ"מ פוטרפס קרא את המכתב. כמו כן שאל גם אם אמר החתן את המאמר כולו, וכן התעניין אודות המחיצה.

עבנינו פורים

”כבואנו מימי הפורים שבהם היתה שמחה גדולה, ”עד דלא ידע” – ניתוסף עוד יותר בשמחת
הנישואין דחתן וכלה שגם היא שמחה בלי הגבלה כלל. כמרומז גם בברכה ”אשר יצר
את האדם בצלמו כו' והתקין לו ממנו בנין עדי עד” מעלת הנצחיות
(למעלה מהגבלה) בדוגמת הנצחיות דאדם העליון. שעל שם
זה נקרא אדם (”אתם קרוין אדם”) ע”ש אדמה לעליון.
(החזוועזויות תשנ”א ח”ב ע' 374)

מנהגי מלך

כמה מהנהגות כ"ק אד"ש מה"מ בחג הפורים

'עגילה'

המגילה בה משתמש כ"ק אד"ש מה"מ (בשנים האחרונות) היא מתנת הרה"ח ר' געציל רובשקין ז"ל, שצירף אליה גם נרתיק מכסף (הנרתיק של המגילה הקודמת היה מקרטון. ראת תמונות).

על הסיבה שהביאה אותו לתת מתנה זו מספרת בתו גב' ר. דוכמן:

בתחילה קנה אבא לעצמו מגילה אצל סופר ידוע, כשהראה אותה לאחר-מכן לר' ישעיה מטלין (שגם היה סופר) העיר ר' ישעיה שהכתב הוא מאוד יפה, ואפילו במגילתו של הרבי אין כזה כתב יפה. בו במקום החליט ר' געציל להזמין אצל אותו הסופר עוד מגילה מיוחדת בשביל כ"ק אד"ש.

(מוסיף הר"ל"ג שי:) כשהביא ר' געציל את המגילה לרבי הוציא הרבי \$50 באמרו "שונא מתנות יחיה", אולם ר' געציל סירב. אך הרבי התנה את קבלת המגילה בנתינת הסכום, ור' געציל נאלץ לקחת את הסכום, אך מיד נתנו תרומה, ל"מרכז לענייני חינוך"...

מברך את הברכות לפני ולאחריה עם הבעל קורא הן בלילה והן ביום.

במגילה הקודמת כתובים עשרת בני המן בעמוד שלם, משא"כ בשניה.

לעותים מכה (ברגלו) גם בתיבת "המן" ללא כינוי, אלא שכשנוסף כינוי מכה יותר חזק (איך שנראה).

עד לשנת תשל"ח היה כ"ק אד"ש בעצמו קורא את המגילה לרבנית (א' המשבקי"ם סיפר שהיה זה במהירות) ולאחר תשל"ח א' המשב"קים היה קורא.

לאחר הקריאה כשהחזן מברך ברכת "הרב את ריבנו", מתחיל לגלול את המגילה ומפסיק באמצע ושוהה עד לאחר סיום הברכות ומסיים לגלול,

(כנראה, סדר זה הוא כדי לצאת י"ח שני הדעות בזמן גלילת

המגילה - לפני הברכות או לאחריהם, וראה ס' שבח המועדים ע' 127).

מתנות לאביונים

• נותן ע"י הרה"ח ר' משה פנחס הכהן כ"ץ ז"ל (ולאחר פטירתו ע"י יבדלחט"א בנו ר' זאב שי'), וכן ע"י הרה"ח ר' משה גרונר שי' (שהיו נכנסים להיכל קדשו) ע"מ שימסרום לעניים.
 • נותן גם מטבעות וגם "טשעק". מקפיד שכל המטבעות יחולקו לבו ביום (לפני השקיעה). כשחל בעש"ק, מפאת קוצר הזמן, מקפיד שלפחות חלקם יחולק בו ביום.
 • כל שנה מוסיף על השנה הקודמת.

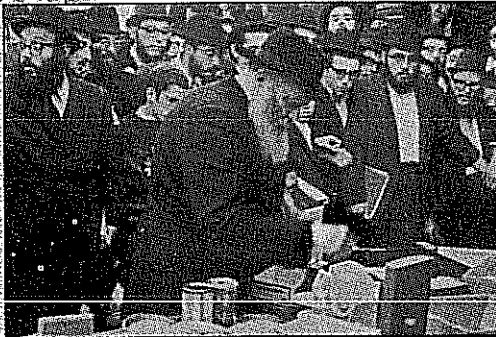

מספר הרה"ח ר' משה גרונר: בשנת תנש"א נכנסתי כמנהגי להיכל קדשו בשביל לקבל המעות לאביונים, ושאלני "וואס איז געווען די לעצטע יאר" [=מה היה בשנה שעברה] היינו כמה היה הסכום (בכדי להוסיף השנה), ועניתי. כ"ק אד"ש נתן והוסיף סכום על השנה שעברה יותר מאשר בכל שנה על חברתה ועשה בידו הקדושה תנועת ביטול... וד"ל.

משלוח מנות

• בבוקר לאחר התפלה, לכהן לוי ישראל, ע"י שליח (א' המזכירים). כהן - הרב א. קוינט ז"ל, ולאחר פטירתו לר' ישעיה מטלין ז"ל, ובשנים יותר מאוחרות ליבדלחט"א ר' מרדכי הכהן שי' רבקינ. לוי - הרה"ח ר' שמואל לויטין ז"ל. ולאחר פטירתו השד"ר הרש"ד רייטשיק ז"ל. לישראל - הרב חמ"א חדקוב ולאחר פטירתו ליבדלחט"א הרב ישראל שמעון קלמנסון.

בשנים הראשונות נהג גם לתת לאדמו"רים מקופישיניץ ובויאן (האדמו"ר מבויאן התבטא פעם בפני הבחורים שהביאו את המשלוח: יין אני זקוק לשלוח לו? ספר תורה צריך לשלוח לו! - ער איז דאך א לבעדיקער ספר תורה"), וכן לר' משה טווערסקי - שניאורסאהן [היה בן אחר בן לאדמוה"ז].

(בשנת תשי"א חזר פעם הרבי מהאוהל ל-770 ושאל האם כבר עבר זמן מנחה, נענה ר' משה הנ"ל "ווען מ'איז דאוונט דא איז אט דאס זמן תפילה", והיה נראה על פני כ"ק אד"ש שביעות רצון...
 כשנפטר ועברה הלוייתו ליד 770 הורה כ"ק אד"ש שיוציאו את ארונו מהמכוננית ואמר "מוועט עם טראגן" [=ישאו אותו]. וכך הוה וכ"ק אד"ש בעצמו גם השתתף בנשיאת הארון...)
 גם הרב הורנשטיין (בן דודו של חתנו השלישי של כ"ק אדמו"ר מוהרריי"ץ) היה מקבל.
 כאשר נזדמנו לניו-יורק אישי ציבור (כגון: מר שזר, שרגאי -ראש עיריית ירושלים, הר' יצחק מאיר לוינ חתנו של כ"ק האדמו"ר מגור) שלח גם להם.

- מגביה כל אחד מהמשלוחים בפני עצמו ואומר "זה בשביל הכהן זה בשביל הלוי וזה בשביל ישראל". ברוב הפעמים הוסיף (לשליח - הריל"ג שי') לא משנה איזה שקית תתן, כי כולן שוות.
 - המשלוח כולל: בקבוק משקה ופרי (תפוז, או תפוח), בשנים יותר מאוחרות צירף גם אוזן המן.
 - מונחים בשקית נייר פשוטה.
 - הרבנית היתה מחלקת מטבע של דולר מכסף לאותם שהביאו לבית הרבי משלוח מנות.
 - את המשלוחים שקיבל בבית, השאירם שם. ואת אותם שקיבל ב-770 חלקם שלח לביתו, וחלקם הביא להתוועדות.
 - חלק מהמשלוח מנות שמקבל מוסרם למוסדות החינוך שבשכונה. (תומכי תמימים, מכון חנה וכו').

*

- משתדל לאכול "אוזן המן" ממולא בפרג.

התוועדות

- התוועדויות ארוכות ומיוחדות, בד"כ יש מאמר. מעורר על אמירת לחיים באופן ד"עד דלא ידע", ולפעמים ביקש שמישהו מהקהל יתנדב (וכלשונו הק' "עולת נדבה") להוציא את כולם ידי-חובה. כן מעורר ע"ד "קופת רבינו" ו"מעות חיטים".

יומנים

קטעי יומן ותמונות מחג הפורים
וימים הסמוכים אליו - חלקם בפירסום ראשון

תשח"י

י"ב אדר

ר' לייב מוצקין סיפר כי אמר לו אחד מהמקושרים (לא אמר מי) שכ"ק אד"ש אמר לו כי הוא מודאג מזה שאין עוסקים כהלכה בעניניו, וכאשר שאלו הלה: הרי כ"ק חותנו אדמו"ר היה מעורר על כל הדברים בעצמו אמר: איך האב אן אנדער דרך [לי יש דרך אחרת]. ורצונו שיהיה באופן של מלמטה למעלה - אתערותא דלתתא.

כ"ג אדר

כפי שסיפר לי י.ה. קרא כ"ק אד"ש בעצמו המגילה עבור הרבנית תחי', קרא במהירות גדולה, והיא שמעה מבלי הבט בחומש.

בעת ההתוועדות (כנראה פורים) אמר לזלמן בלזובסקי בזה הלשון בערך: ער זאל זיך אננעמען אויף זיך צו פאלגען אפילו אויב עס איז ניט ווי עס שטייט אין שו"ע ער קען זיך אויף מיר פארלאזן, זאל זיין אגוטע התחלה. [שיקח על עצמו לציית גם אם זה לא כתוב בשו"ע, ויכול הוא לסמוך עלי, שתהיה התחלה טובה].

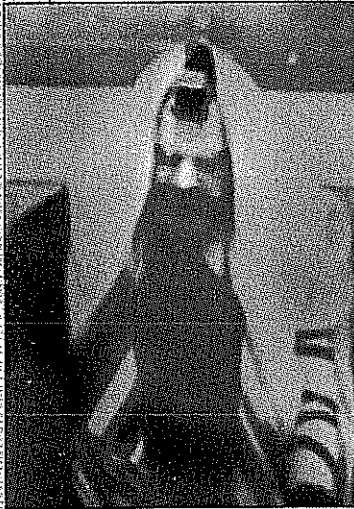
תשכ"ה

יום ד' י"ג אדר"ב

בשעה 7 ירד אד"ש למטה, עס המגילה בידו הימנית, והסידור ומשניות בידו השמאלית, אחרי מעריב (קדיש תתקבל) לקח המגילה הוציאה מגרתיקה, ופתחה כאגרת.

רש"ג עמד ליד אד"ש ואני פתחתי את המגילה של רש"ג באותה צורה שאד"ש פתח, אד"ש נתן הבטה אם הכל בסדר במגילתו של רש"ג.

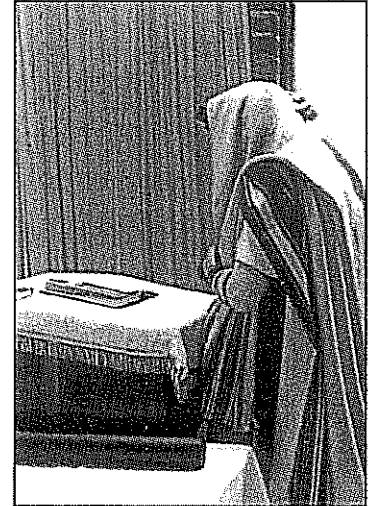
אצל אד"ש הולך המגילה בסדר כזה: כל התחלת טור במגילה מתחילה במילה "המלך", חוץ מג'

דפים – 2 האחרונים, ועשרת בני המן הוא על דף לחוד, על כל עמוד ד' טורים, עמוד ג' ג' טורים בלבד. אד"ש אומר הברכות בשקט, וכן אומר המגילה בשקט כל הזמן, לפעמים אוחז עם החזן ולפעמים קודם ולפעמים מאחר וקורא פתאום מהר, אד"ש הכה כמעט בכל המקומות בהם מובא שמו של המן במגילה, ההכאה – לפעמים ברגל ימין ולפעמים בשמאל, (מזמן לזמן אד"ש סגר עיניו באמצע קריאת המגילה).

בד"כ ב"המן בן המרתא" היה מכה יותר חזק קצת. לעשרת בני המן קרא אד"ש עד "ובבוה לא שלחו את ידס" ואח"כ התחיל עוה"פ מ"בן המרתא" (כך היה נראה). כשהחזן התחיל לומר הברכות – התחיל אד"ש לגלגל המגילה, וכשגמר החזן הברכות הפסיק אד"ש בגלגול ואמר "שושנת יעקב", גמר והמשיך לגלגל הלאה, עד לסוף והתחיל לומר "ואתה קדוש", ובינתיים הכניס המגילה לתוך הנרתיק, ונגש לעמוד התפילה (להיות ש"ץ).

אח"כ הסתובב לדש"ג ואמר לו "גוט פורים" או "גוט יו"ט", ואח"כ אמר לאלו שעמדו מסביבו. אמר מיד לחדקוב שיכריזו לתפלה מחר ב-10, אד"ש מחכה להכרזה והמשיך ללכת לחדרו לכמה דקות, ויצא. בפתח הראשי עמד קהל ואד"ש חכה שיזוזו, אני ראיתי זאת וסחבתי ישר שני חבר'ה, ונסע לביתו.

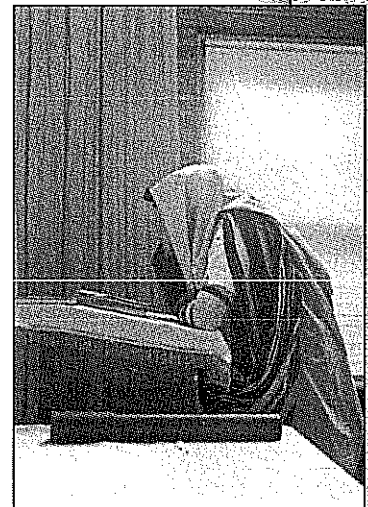
יום ה' י"ד אדר תשכ"ה (פורים)

הכל כאתמול, בגמר התפלה לקח אד"ש המגילה ביד שמאל מוציא מכיסו מטבעות לתת לעניים המחכים (ומגרשים אותם). אד"ש מסתובב עם פניו לקהל ומתחיל לצעוד אם אין עניים בדרך. בסוף בית הכנסת פגש שני עניים ונתן להם צדקה. אד"ש מסר ע"י אחד מעובדי ה"מרכז" משלוח מנות לר' שמואל לויטין ועוד, היה יחידות בשעה 11:30 בבוקר לכמה שעות.

בשעה 8 לערך עלו למעלה לסעודה, מזונות ולחיים, אד"ש שאל אם מישהו זוכר משהו מפורים בליובאוויטש, אף אחד לא ענה.

אד"ש המשיך שישנו ב"תורת שלום" שיחה בענין פורים והרבה כתוב שם "איני זוכר" ועוד לשונות כאלו, סימפסאן נענה ואמר "אני הגבר" וסיפר מדוע לא זכר את השיחות.

ר' זעליג סלונים סיפר שם משהו, והרב יאלעס נענה ואמר שזה לא ע"פ דין. ירד כעבור 15 דקות לחדרו, ואח"כ ירד להתוועדות בבגדי שבת.

יום שב"ק פ' צו ט"ז אדר"ב תשכ"ה

שחרית - כרגיל, להתוועדות אמר אד"ש שיאמרו לחיים אלו שסיימו לקו"ת על פרשה זו, שיאמרו יחד כולם.

באחת השיחות דיבר אד"ש במעלת אלו שהיו ב"ופרצת" אמר להם שהם עשו עיקר הכוונה, ומרדכי נמצא עמם יחד, (אד"ש התכוון ע"ע).

תשל"ט

י"ג אדר - תענית אסתר:

אד"ש הביא עמו (בבוקר) המגילה שלו.

י"ד אדר - פורים:

עמד בעת קריאת המגילה, בעת תיבת "המן" (עם תואר) רקע אד"ש ברגלו כמה פעמים. וכן נהג - לפעמים - בהזכרת שם "המן" בלבד. בעת "אגרת הזאת..." נענע המגילה ה"פ (לערך). בעת "אגרת הזאת השנית..." נענע המגילה י פעמים (ויותר - לערך).

הסידור היה פתוח בעת קריאת המגילה ובעת שהבעל קורא אמר ברכה האחרונה היה מביט בסידור וכורך המגילה..

היום נתן אד"ש ממון לרב י. העכט שיקנה "משלוח מנות" בעבור הילדים שבאו מאיראן, ושיתן להם בשמו (של כ"ק אד"ש). בן שלחה הרבנית שתליט"א להילדות שם.

אד"ש שלח מנות (כבכל שנה) לכהן, לוי וישראל... התפלל מנחה בשעה 3:15.

תש"מ

ט"ז אדר שני:

• אחד אמר לאד"ש אז עס איז געפעלן געווארן [=מצאה חן בעיניו] השיחה (בפורים) על דבר ארץ

"ניחא, לבוא לירושלים. מי ייתן לי רשות לעזוב את ירושלים?..."

לפנינו שני קטעי יומן המתארים שיחת-טלפון של מר שז"ר עם כ"ק אד"ש מה"מ, בשנת ה'תשכ"ד, ואת ביקורו השלישי של מר שז"ר אצל הרבי - בפודים ה'תשל"א

י"ב כסלו.

שלשום [י' כסלו] הגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א ל-770 בשעה 8:45, שעה מוקדמת יחסית. כאשר הגענו במניין לשי"ר של-יום יצא אד"ש ואמר את כל הקדישים.

ב'מארגן זשורנאלי של היום כתבו שלשום בשעה 1:25 התקשר שז"ר, ודיבר עם אד"ש בחמישים דקות, [אגב, שמעתי שכ"ק אד"ש מאוד לא היה שבע-רצון מפרסום הדברים]; ואעתיק לך כאן את עיקרי הדברים אשר הגיעו לידי:

שז"ר אמר לרבי שהוא לומד [כנראה שהכוונה לחוג ללימוד החסידות שהתקיים בירושלים בהשתתפות מר שז"ר] את שרש מצות התפלה לאדמו"ר הצמח-צדק, ואד"ש התפלא על כך מכיון שזהו מאמר ארוך ביותר, והזכיר שלאחרונה הדפיסו מאמר זה מכתב ידו של הצמח-צדק. אחר כך אמר שז"ר שרוצים להתחיל ללמוד מאמרי אדמו"ר הזקן - אתהלך ליאזנא, ואמר אד"ש שאם לבס של משתתפי השיעור חפץ בכך, וכולם מסכימים על זה - "אני מאוד שמח, ושיהיה בהצלחה.

אחר כך התעניין כ"ק אד"ש בשלומי, כיון שגראה מהעיתונות שהוא עובד הרבה שעות,

ואמר אד"ש שמסתמא עושה הכל באופן של בכל דרכיך דעהו.

אחר כך אמר אד"ש שהוא קוה שיתראו ב"ט כסלו, אבל מכיון שזה לא יתאפשר - ייפגשו במחשבה. ואמר אד"ש: ישנם שעות האכילה וכו', אבל ישנם גם שעות משותפות...

שז"ר הזכיר את ההפגנות שנערכו לאחרונה כאן בארצות הברית, ואמר כ"ק אד"ש שישנו חילוק עיקרי בין ההפגנות שנערכות כאן בארצות הברית להפגנות שנערכות בארץ - כיון שהנעשה כאן הוא רק בשם חלק מעם ישראל, מפלגה מסויימת, אבל לא של כלל ישראל. משא"כ הנעשה בארץ מתפרש בעיני העולם ככלל ישראל.

פורים ה'תשל"א - ביקור שז"ר

בחורף תשל"א ערך מר שניאור זלמן שז"ר ביקור ממלכתי בארה"ב, במהלכו נכנס ליחידות אצל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ואף זכה לשמוע את קריאת המגילה במחיצת הרבי.

תוכניותיו של הנשיא לבקד את הרבי, לא תאמו להלך רוחם של אנשי צוותו, והם ניסו ככל יכולתם למנוע את הפגישה, בתואנה שהרבי הוא זה שצריך לבוא לנשיא, ולא להיפך...

אולם שז"ר דחה את כל הטענות שהופנו אליו, וכחסיד נאמן הגיע אל המרכז החב"די בברוקלין, בו שוכן הרבי הנערץ עליו - הרבי מליובאוויטש.

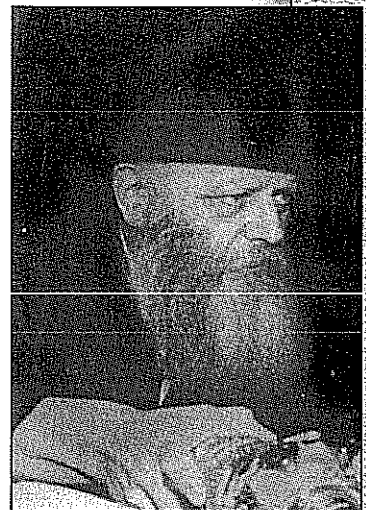
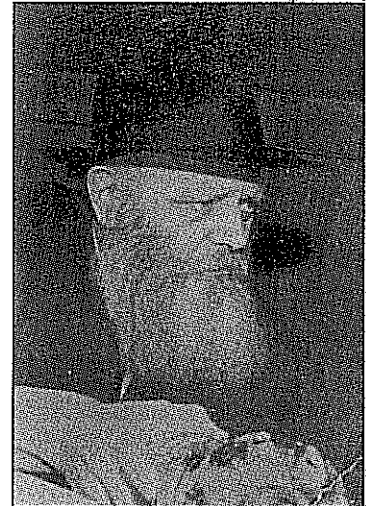
הרבי שלח מבעוד מועד את מזכירו הרב בנימין קליין על-מנת לתאם את הפגישה באופן רשמי, ובערב פורים הגיע שז"ר אל הרבי. מובן שהאיזור כולו אובטח מבעוד מועד בעשרות שוטרים ואנשי ביטחון, שמנעו את הגישה ל-770.

ליד הפתח עמד גבאי בית הכנסת ואמר לשוטרים את מי אפשר להכניס.

לקראת הביקור הורה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א להכין כמות מסויימת של סידורי 'תהלת ה', שעם כריכתם הוטבע התאריך "פורים תשל"א".

סידורים אלו חולקו במתנה לכל הנוכחים והמלווים בעת הביקור.

עותקים מיוחדים, בכריכת עור מהודרת עם הכיתוב הנ"ל, הוכנו עבור כ"ק אד"ש ושז"ר.

מתיאורים שנכתבו ביומני התקופה עולה, כי הרבי קבלו בחיבה מיוחדת, נישק אותו וחלק לו כבוד גדול. לאחר מכן קבלו הרבי ליחידות קצרה בת חצי שעה, ובסיומה יצאו לשמוע קריאת מגילה.

בעת קריאת המגילה ישב שז"ר לצד הרבי בכורסה מיוחדת שהובאה עבורו, ולאחר קריאת המגילה, יצא עם הרבי, כשהרבי תומך בזרועו, עד הכניסה לחדרו הק'.

היחידות ארכה כארבע שעות, במהלכה שוחח הרבי עם שז"ר על עשרות עניינים העומדים ברומו של עולם.

על מה שוחחו איש אינו יודע, כיון שהרבי אסר על שז"ר לספר זאת לאיש.

רק זאת הסכים שז"ר לגלות כי נושא השיחה היה בעיקר בקשר להחזרת השטחים ועמדתה של ישראל בכל הקשור לסוגייה זו.

במהלך הביקור הביא מר שז"ר כתבי יד עתיקים כמתנה לרבי, והרבי העניק לו מגילה בנרתיק מהורד עשוי כסף טהור. עוד סיפר שז"ר, שכאשר שאל את הרבי מדוע הוא אינו ישן בלילות – ענהו הרבי שהמחשבה בלילה טובה יותר...

מר צבי כספי, לשעבר קונסול ישראל בארה"ב, סיפר כי לפני שנפרדו, שאל שז"ר את הרבי: "מתי יהיו לי הזכות והכבוד לקבל את פני כבודו בירושלים?".

פני הרבי הרצינו, והוא ענה: "ניחא, לבוא לירושלים. מי ייתן לי רשות לעזוב את ירושלים?..."

במילים אלו הסתיימה היחידות של שז"ר בפורים ה'תשל"א.

